

Foderbord med metanhus. Her med klappen åben for at man bedre kan se ind. Når metanhuset er i funktion, er klappen lukket.

Metanhuse finder plads i hverdagen

Hos Svend Hestbæk er de gennemsigtige metanhuse blevet en del af staldbilledet uden at forstyrre hverken køer eller rutiner.

Når man træder ind i stalden hos Svend Hestbæk i Aalestrup, bemærker man hurtigt de gennemsigtige overdækninger over sengebåse og foderbord. De ligner små drivhuse, men deres formål er et helt andet: at opsamle metan fra køernes udånding.

Efter de første måneder med forsøget tegner erfaringerne et tydeligt billede. Metanhusene kan indgå i stalden i praksis, uden at det giver ekstra bøvls for hverken mennesker eller dyr.

Køerne tager det roligt

De første metanhuse blev monteret over 11 sengebåse, og siden er en mindre del af foderbordet også blevet overdækket. Ifølge Svend Hestbæk er de hurtigt gledet ind i dagligdagen:

"Vi lægger nærmest ikke mærke til, at husene er her længere. Køerne tager det helt roligt, og for os er der ikke noget ekstra besvær, der er værd at nævne," fortæller han.

Observationerne i stalden bekræfter det samme billede: Køerne ligger uforstyrret i de overdækkede båse og æder som altid ved foderbordet. Dermed er der håb om, at teknologien kan opsamle en væsentlig del af metanen – uden at ændre køernes normale adfærd og rutiner i stalde.

Fra idé til virkelighed

Metanhusene er stadig på prototype-stadiet.

Derfor har opstarten krævet inddragelse af både smede, ventilations-konsulenter, elektrikere og teknikere, som har arbejdet side om side med Svend Hestbæk for at få de første løsninger på plads.

Kabler, måleudstyr og ventilation skulle tilpasses, så de ikke generede hverken køer eller medarbejdere. For Svend Hestbæk er netop dét vigtigt:

"Det er en stor motivation for mig at se, hvordan en idé bliver til noget, der faktisk fungerer. Det skal have jordforbindelse, ikke bare være noget, der virker smart på et skrivebord," siger han.

Gæster i stalden

Hos SEGES Innovation er blandt andre miljøtekniker Søs Vistoft Bach ansvarlig for at sætte udstyr op og aflæse målingerne. Hun oplever, at hvert projekt kræver sin egen kreativitet:

"Vi skal hele tiden finde praktiske løsninger, så vi ikke forstyrrer dyr eller medarbejdere. Der findes ikke en standardpakke, så hver stald kræver sin egen indretning. Ærligt talt: i et projekt af den her størrelse kunne vi da godt være lidt nervøse for, hvor meget vi forstyrrer i stalden," siger hun.

"Men det har været en fornøjelse, fordi vi hele tiden har haft en god dialog med Svend om, hvordan vi bedst kunne passe ind."

Hun peger på, at dialogen med landman-

den er afgørende:

"Vi er gæster i stalden og vil gøre alt for at være til mindst mulig gene. Samtidig er det fedt at opleve, at landmænd som Svend gerne vil være med til at udvikle løsninger, der kan få betydning for hele erhvervet."

Også Svend Hestbæk oplever samarbejdet som ukompliceret:

"Det har været nemt at have teknikerne i stalden. De passer på både køer og inventar – og det gør det let at være vært," siger han.

Udvikling med udsigt til mere

Målinger viser indtil videre, at metanhusene kan opsamle op mod en tredjedel af køernes metan, når de hviler sig. Næste skridt bliver at finde metoder til at rense eller udnytte gassen, så den ikke slipper ud i atmosfæren.

Fakta om metanhusene

- Overdækninger over sengebåse og foderbord
- Opsamler metan, når køerne hviler sig eller æder
- Målinger viser, at op mod en tredjedel af metanudledningen kan indfanges
- Udvikles af SEGES Innovation med støtte fra Mælkeafgiftsfonden